

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

Dispvtatio Decima Sexta. De diuina reprobatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](#)

DISPV TATIO XVI.

De Diuina Reprobatione.

SECTIO PRIMA.

An in Deo sit voluntas saluandi omnes?

1. RÆMITTENDA fuit hæc quæstio ad naturam reprobationis exactè intelligendam: cùm enim reprobatio sit à cœlesti regno exclusio, aliquam supponit ad illud ordinationem: nemo enim excluditur ab eo, ad quod nullo modo est ordinatus; cùm autem nulla creatura suapte natura sit ad cœleste regnum ordinata, sed ex mera & gratuita voluntate Dei, ad cognoscendum, an aliqui sint à cœlesti gloria exclusi, videndum prius erit, an omnes sint ad eam ordinati per consitaneam & proportionata media; alioquin non tam dici possent reprobati, quām non ordinati.

2. PRIMA ratio dubitandi sumitur ex ijs, ad quos numquam peruenit notitia Redemptoris, & legis euangelicæ, sine qua nullus de facto saluari potest. Nam in potestate ipsorum non fuit, huiusmodi notitiam sibi comparare, quia, ut supponimus, nullam cognitionem, ne confusam quidem de huiusmodi lege habuerunt; sine aliqua autem saltem confusa cognitione legis nemo potest perfectam notitiam eiusdem legis sibi comparare; cùm nequeat in incognitum voluntas ferri; ergo illi non fuerunt ad gloriam ordinati, quia nemo potest ad gloriam ordinari, nisi per media sibi aet collata. Cùm enim ordinatio ad gloriam sit actus liber Dei, & nullus actus liber Dei possit esse talis, nisi per aliquam mutationem ad extra, impossibile est, ut aliquis per liberum actum Dei ad gloriam ordinetur, sine aliqua mutatione in ipso facta; hæc autem alia esse non potest, quām aetualis collatio mediorum ad gloriam perducentium: igitur qui talia media non habuerunt, non potuerunt esse ad gloriam ordinati.

3. SECYnda ratio desumitur ex illis paruulis, qui moriuntur in utero materno, quibus nullum potest remedium salutis applicari. Item quibus vel defectu materiae, vel defectu, aut negligentia ministri, nulla humana industria potest illis morti proximis regenerationis lauacrum applicari. Hi enim omni videntur destituti remedio ad cœlestem gloriam consequendam; atque adeo non videntur ad illam ordinati.

4. TERTIA ratio sumitur ex ijs, qui in scri-

ptura dicuntur à Deo obsecrati, indurati, & in reprobum sensum traditi. Nam hi pro eo saltem tempore, quo à Deo obsecrantur, indurantur, & in reprobum sensum traduntur, videntur sufficienti remedio salutis destituti. Confirmatur, quia nemo potest salutem consequi, nisi à Deo iorius extinetur: at sepè contingit, ut inter ultimam excitationem, & mortem ipsam peccatoris aliquid intercedat tempus: igitur toto illo tempore intermedio peccator erit destitutus sufficienti auxilio ad salutem.

5. QVARTA ratio dicitur ex omnibus reprobis. Etenim omnes hi carent dono finalis perseverantiae, sine quo nemo potest salutem consequi: igitur nullus reprobus potest saluari: ac prouinde nullus reprobus videtur ad cœlestem gloriam ordinatus, cùm nullus possit absque necessario medio ad gloriam ordinari. Minor ex qua cætera pendunt, aperte assentit ab Augustino lib. de correptione & gratia cap. 12. Nunc vero, inquit, sanctis in regnum Dei per gratiam Dei predestinatis, non tam ut tale adiutorium perseverantia datur, sed tales, ut eis perseverantia ipsa donetur; non solum ut sine isto dono perseverantes esse non possint, verum etiam, ut per hoc donum, non nisi perseverantes sint.

Augustini
suis.

6. PRIMA Sententia absolutè negat, in Deo esse voluntatem saluandi omnes. Est Gregorij Arianensis in 1. dist. 46. q. vñica; Marfilij q. 45. art. 1. Probatur 1. ex Augustino in Enchiridio, cap. 103. vbi propositionem illam Pauli prima ad Timoth. 2. Deus vult omnes homines saluos fieri, ita explicat, ut nullam in Deo ponat voluntatem saluandi erga omnes, sed tantum erga eos, qui de facto salutem consequuntur. Vnde prædictam propositionem explicar, vel secundum distributionem accommodam, non quod nullus homo sit, quem Deus saluos fieri non velit, sed quia nullus saluus sit, quem Deus non velit saluam fieri: vel secundum distributionem pro generibus singulorum, non pro singulis generum; quia nimirum de singulis statibus Deus vult aliquos saluos fieri, non tamen vult omnes de singulis statibus. Vnde sic tandem concludit. Et quocunque alio modo intelligi potest, dum tamen credere non cogamur, aliquid omnipotentem Deum voluntessieri, factumque non esse, qui

Ariminen-
sis Mar-
filii. Au-
gustinus.
1. ad Tim.

sine

sine ullis ambiguitatibus, si in celo & in terra, sicut & veritas cantat, omnia quacunque volunt facit, profecto facere noluit, quodcumque non fecit. Ac si aperire diceret, quidquid non fit, illud non vult Deus, quia quodcumque vult Deus, illud necessarium est.

Ratio eruta
ex testimo-
nio Aug.

7. SECUNDÒ probatur hæc sententia ratione eruta ex ipso testimonio Augustini: quia impossibile est, Deum aliquid velle, & illud non fieri. Igitur impossibile est Deum velle omnes creatoras salvas esse, & illas non saluari; atqui non omnes saluantur; igitur non omnes vult Deus saluos fieri. Confirmatur, nam quidquid Deus ex se ipso vult, voluntate beneplaciti vult: implicat autem voluntatem beneplaciti in Deo non adimpleri, igitur implicat, Deum ex se ipso velle omnes saluos fieri, & tamen non omnes saluati. Maior constat, nam ideo Deus ex se ipso aliquid vult, quia illi placet, quod vult. Minor probatur; nam voluntas ista beneplaciti, quam Deus haberet de salute omnium, non esset tantum de salute possibile, sed etiam de salute futura, quia esset voluntas libera, quæ esse non potest, nisi de re futura: at omnis voluntas de re futura necessaria in Deo adimpletur. Quia omnis talis voluntas est per modum prosecutionis, efficaciter mouentis potentiam ad exequendum obiectum volitum. Implicat igitur Deum aliquid ex se ipso liberè velle voluntate beneplaciti, & illud non fieri.

8. Nec sufficit, quod Deus sufficientia media omnibus preparauerit, ut dicatur omnium salutem velle. Nam ex hoc tantum sequitur, Deum habuisse voluntatem circa media, non autem circa finem; sicut cum precepit Abraham, ut filium suum Isaac immolare, non habuit Deus voluntatem de immolatione Isaac, sed tantum de obedientia Abrahami, qua se promptum obtulit, ad illum immolandum. Ita, cum Deus preparat omnibus media ad salutem, non habet voluntatem salutis, quam non omnibus confert, sed tantum mediocritatem, quæ actu confert. Vnde huiusmodi voluntatem salutis appellant isti auctores, voluntatem signi, non autem beneplaciti: quia nimis per externa signa, & præcepta videtur quidem Deus habere voluntatem salutis, re tamen ipsa non habet, nisi tantum præceptorum.

9. SECUNDA Sententia affirmat, Deum habere voluntatem beneplaciti circa salutem omnium, sed per modum simplicis duntaxat complacentiæ, & secundum esse possibile, quatenus omnes creature rationales sunt capaces æternæ salutis, & ordinationis ad gloriam; non autem per modum prosecutionis, & secundum esse existentie. Est Alensis prima parte quæst. 36. memb. 2. Fundamentum est idem, quod præcedentis sententiæ.

10. TERTIA Sententia affirmat, Deum habere voluntatem beneplaciti circa salutem omnium, non tantum per modum sim-

plicis complacentiæ, & quoad esse possibile, sed etiam per modum prosecutionis, & quoad esse existentie. Est communis Scholasticorum in primo dist. 46. & recentiorum in 1. p. quæst. 19. art. 6. & quæst. 23. nec contrarium docent Bonaventura, Scotus, & Maior locis præcitatis, ut hos auctores accurate legenti constabit. Pro huius sententiæ declaratione, distinguendus est duplex hominum status, alter naturæ integræ per dotum superadditum iustitiae originalis; alter naturæ lapsæ, & infectæ peccato Protoparentis. In utroque statu proposita controvergia examinanda est.

11. Dico primò. In utroque statu voluit Deus omnes homines saluos fieri. Assertion probatur primò ex adducta auctoritate Pauli primæ ad Timotheum secundo, *Deus vult omnes homines saluos fieri.* Quæ proposi-

1. ad Tim.

tio cum sit vniuersalis, & utriq; statui aptari possit, non est ad presentem duntaxat statum limitanda. Nec obstant sequentia verba, *Et ad agnitionem veritatis venire:* quæ illata videntur ad hunc statum limitare, tum quia, si illa est vera de statu naturæ lapsæ, à fortiori vera erit de statu naturæ integræ. Tum quia subsequentia verba verificari etiam possunt de statu naturæ integræ: nam probabile est, etiam in eo, statu homines ad perfectam agnitionem Dei venturos fuisse per traditionem maiorum, & parentum instructionem: nam hic est modus magis consentaneus & accommodatus naturæ hominum, ut vnu per alium instruatur. Neque etiam obstat contraria expostio Augustini, cum quia Augustino opponimus Damascenum lib. 1. fidei Orthodoxæ cap. 29. & Chrysostomum Homil. 1. in epist. ad Ephesios: uterque enim illam explicat de voluntate antecedente erga omnes. Tum quia Augustinus ipse explicari posset de voluntate absoluta & efficaci, quæ simpliciter voluntas nominari consuevit.

*Augustin.
Damascen.
Chrysost.*

12. Probatur secundò assertio ratione. De facto Deus omnes creature rationales ad supernaturalem beatitudinem ordinavit; non potuisset autem omnes ad supernaturalem beatitudinem ordinare, nisi voluntatem habuisset perducendi omnes ad eandem beatitudinem: igitur de facto Deus voluntatem habuit saluandi omnes. Consequens claret, quia voluntas saluandi, & perducendi ad beatitudinem est eadem. Minor probatur, quia nulla creatura rationalis ex se ipsa est ad finem supernaturalem ordinata, aliqui illa condi non posset in statu puræ naturæ; ergo debuit ad illam per voluntatem Dei ordinari, cum à nullo alio, quam à Deo possit ad tales finem ordinari. Eiusdem quippe est ad finem ordinare, & finem ipsum conferre: solius autem Dei est cœlestem gloriam conferre; igitur solius Dei est, ad eandem creature ordinare.

13. Maiorem propositionem sic ostendo. Etenim si de facto Deus non omnes creature rationales ad supernaturalem finem eleuasset,

Alensis.

elevasset, aliquos reliquisset in statu puræ naturæ, cùm inter hos duos status non sit assignabilis medius: at plus quām falsum est, de facto Deum alias rationales creatureas ex ijs, quas de facto condere decreuit, reliquise in statu puræ nature. Sequeretur enim primò, non omnes homines ex Adamo progenitos, sive progignendos originale peccatum contra eū, quia hoc nemo contrahit, nisi cui debita fuisset originalis iustitia per Adamum, tanquam per caput, transfundenda. Est enim peccatum originale priuatio iustitiae debitæ in esse: at nemini potuisse esse debita originalis iustitia, nisi ad supernaturalem finem euectus fuisset. Vnde vera non esset hæc Catholica propositio: Omnes ex Adamo progeniti peccatum originale contrahunt.

14. Sequeretur secundò, non omnes homines esse à Christo redemptos: quia Christus non redemit, nisi qui redemptionis capaces erant: si qui vero non essent ad cœlestem gloriam ordinati, Christi redemptionis capaces non essent, quia Christus non redemit nos, nisi à priuatione gratiæ & gloriæ, quam per peccatum Protoparentis amiseramus.

15. Sequeretur tertiod, non omnes esse capaces effectuum Sacramentorum, & fructus passionis Christi. Nam ijs tantum sunt capaces mediorum, qui sunt capaces finis, ad quem media ipsa ordinantur: cùm igitur omnia ista media ordinata sint ad consequendum finem supernaturalis beatitatis, nequeunt horum mediorum capaces esse, qui ad supernaturalem beatitatem ordinati non sunt.

16. Sequeretur quartò, non omnes, qui de facto damnantur, damnati ad priuationem supernaturalis gloriæ, tanquam ad pacnam sibi debitam. Eò quod nulla priuatio boni potest esse alicui debita, nisi sit etiam debitum ipsum bonum, cuius est priuatio: cùm omnis priuatio supponat debitum habendi in eo, qui tali bono priuatur.

17. Probatur secundò eadem maior propositio. Nam omnes creature rationales, quas Deus de facto condidit, aut sunt Angeli, aut homines: vtriq; de facto fuerunt ad supernaturalem beatitatem à Deo eleuati: ergo. Major est certa. Minor probatur: nam & angeli initio suæ creationis fuerunt omnes in gratia conditi; & homines in statu innocentia fuerunt omnes ad iustitiam originalem, mediante Adamo tanquam capire, ordinati. Et ijdem in statu naturæ lapsa omnes sunt ad supernaturalem gloriam per Christi merita & passionem restituti. Igitur omnes sunt ad supernaturalem finem ordinati.

18. Confirmatur, quoniam, vt ex dictis constabit, Deus omnibus sufficientia media ad cœlestem gloriam consequendam præparauit: igitur habuit circa omnium salutem voluntatem beneplaciti. Consequens probatur, quia media vt media non eli-

guntur, nisi ex aliqua intentione finis: cùm enim media vt media non sint expetibilia, nisi propter finem, non eliguntur, nisi propter amorem finis: ergo si Deus, quantum est ex se, præparat omnibus sufficientia media ad salutem consequendam, quantum est ex se voluntatem haber saluandi omnes. Quia non potest Deus velle res, nisi iuxta naturalem exigentiam ipsarum: cùm igitur media, quæ Deus omnibus præparat, suæ natura ordinentur ad supernaturalem beatitudinem, non potest ex se talia media velle, nisi simul cum illis velit aliquo modo finem, ad quem suæ natura ordinantur.

19. Obiectio. Non habet Deus positivam voluntatem respectu eorum, quæ nunquam sunt futura: sed status innocentia nunquam futurus est respectu omnium hominum. Licit brevi tempore fuerit respectu Protoparentum: ergo non potest Deus habere positivam voluntatem saluandi homines, qui tantum futuri fuissent in statu innocentia, si status ille perseverasset, numquam tamen futuri erunt. Maior probatur, quia non potest Deus rem velle, nisi per physicam mutationem ipsius: ergo respectu rei, que nunquam est futura, nequit positivam voluntatem habere. Respondeo distinguendo maiorem: non potest Deus circa tales res, quæ nunquam sunt futurae habere positivam voluntatem formalem, concedo; virtualem, nego. Etenim sicut ad formalem voluntatem Dei requiritur formalis mutatio rei: ita ad virtualem voluntatem eiusdem sufficiet virtualis mutatio eiusdem rei. Est autem hæc virtualis mutatio rei causa, sive media ipsa, per se sufficienter ordinata, ad finem consequendum. Vnde hoc ipso, quod Deus confert causas, sive media per se ad finis consecutionem sufficientia, habet virtualem voluntatem finis: nam sicut finis ipse virtute includitur in medijs, & effectus in causis; ita voluntas Dei circa media per se ad finem ordinata, virtualiter includit voluntatem finis: cùm voluntas Dei ad res ipsas tendat iuxta naturalem exigentiam ipsarum, vt quare vna res includitur in alia, eadem & voluntas vnius includatur in voluntate alterius.

20. Est autem hæc virtualis voluntas in Deo, non quæ actu sit, sed quæ esset, si conditio poneretur ex parte obiecti. Fundatur tamen hæc virtualis voluntas in aliqua voluntate actuali de re, vel ex natura sua, vel ex Diuina ordinatione connexionem habente cum illa conditione, quæ si poneretur in re, actu etiam poneretur voluntas in Deo. Est igitur in Deo voluntas saluandi omnes dependenter ab Adamo, virtualis, non formalis; quia si posita fuisset conditio, nempe perseverantia ipsa Adami in statu Innocentia, posita fuisset & formalis voluntas in Deo saluandi omnes dependenter ab ipso Adamo, tanquam à capite. Nihilominus hæc ipsa voluntas, quæ in Deo non est posita forma-

formaliter, est posita virtualiter, quatenus ex parte sua Deus sufficientem posuit causam, ex qua consequi potuisset talis effectus.

21. Dico secundò. Hæc voluntas quam Deus habet, saluandi omnes, non est impropria & metaphorica, vt Ariminensis autem; nec per modum simplicis duntaxat complacentia de possibili salute hominum, vt Alensis putat; nec per modum decreti omnino absoluti, nullam includentis conditionem; sed per modum actus prosecutionis, efficacis quidem ex parte Dei, sufficientia media conferentis; conditionati vero ex parte obiecti, nempè si is, cui media præparantur, consentire voluerit. Quod non sit tantum impropria & metaphorica constat ex dictis, & ex dicendis magis explicabitur.

22. Quod non sit tantum simplex complacentia de salute possibili hominum, etiam patet: nam talis voluntas est necessaria in Deo; siquidem non potest Deus non placere salus creaturæ apprehensa ut possibilis. Unde talem voluntatem habet Deus non solum de creaturis conditis futuris, sed etiam de possibilibus: at voluntas, quam Deus habet de salute hominum, libera est utpote quæ potuit in Deo non esse. Et colligitur ex verbis ipsis Pauli, adhortantis Timotheum ad gratias agendas Deo pro hac voluntate: si autem talis voluntas in Deo esset necessaria, quas ei gratias pro ea agere deberemus? si quidem gratiarum actio solum debetur voluntati liberæ, nam ea tantum censetur donum gratuitum, pro quo tantum consuevit gratiarum actio retribui.

23. Quod vero illa non sit per modum decreti omnino absoluti, independentis à quacunq; conditione, constat; quia talis voluntas semper adimpletur in Deo. Cum enim Deus si potentissimus, hoc ipso, quod vult aliquid absolutè, & independenter à quacunq; conditione, quis eius poterit resistere voluntati. ut quod ipse efficaciter intendit, non infallibiliter exequatur?

24. Quod autem illa sit per modum actus prosecutionis, docet Chrysostomus prædicta Homil. vbi hanc Dei voluntatem de salute hominum, appellat flagrans Dei desiderium. Et aperte constat ex medijs, que Deus omnibus preparat ad salutem consequendam. Porro illa voluntas dicitur per modum prosecutionis, & non tantum simplicis complacentia, quæ non sicut in solo affectu erga bonitatem obiecti, sed quantum est de se sufficientem ponit causam, ut sequatur obiectum volitum: sed Deus conferendo sufficientia media ad salutem, non sicut in solo affectu erga bonitatem salutis volitæ, sed quantum est de se ponit sufficientem causam, ut illa sequatur: quod autem non sequatur: non est ex defectu mediorum, sed hominum talibus medijs uti nolentium.

25. Ex his patet ultima pars assertionis: nam hoc ipso, quod Deus vult salutem hominum dependenter à libera cooperatione

orum, non immutando liberum modum agendi ipsorum, vult illam conditionatè ex parte obiecti. Quæ voluntas nullam inuoluit in Deo imperfectionem, ut aduersarij contendunt. Nam quod illa effectum non consequatur in omnibus, non est ex imbecillitate & impotentia Diuinæ voluntatis, sed ex perfectione summæ libertatis, nolentis maiorem efficaciam abhibere, ut effectus actu cōsequatur ad ostendendas diuisias gloriae suæ in vasa misericordie, quæ preparauit in gloriam, vt Paulus loquitur ad Rom. 9.

Rom. 9.

26. Obijes 1. Potest Deus velle media efficacia ad salutem, non volendo efficaciter salutem; ergo potest velle media ad finem, non volendo simpliciter finem. Respondeo 1. Distinguendo antecedens: non volendo efficaciter salutem saltem virtualiter, nego; formaliter, concedo. Nam qua ratione finis includitur in medijs; volendo media, simul cum illis necessariò vult finem. Secundò nego consequentiam: è quod medium nullo pacto abstrahere potest ab ordine ad finem, atque adeò impossibile est, velle medium ut medium formaliter, & nolle finem, ad quem medium ipsum per se ordinatur. At potest medium efficax, in aliquo saltem signo rationis abstrahere ab aliqua conditione, quam includere debet finis ipse volendus; atq; adeò potest pro eo signo rationis; pro quo medium volitum abstrahit à tali conditione, sub qua decernendus est finis, nondum esse volitus finis sub ea conditione, sub qua nondum est præuisus. Sic, quia gratia efficax à Deo volita prædestinato, in aliquo signo rationis abstrahit à meritis absolutè futuris ipsius prædestinati, & gloria non decernitur prædestinato, nisi ut corona; potest talis gratia efficax in tali signo esse à Deo volita, & nondum esse volita gloria ut corona, quæ supponit merita ipsius prædestinati præuisa, ut absolutè futura.

27. Obij. 2. Exeo quod Deus dat omnibus liberum arbitrium capax peccati, non dicunt velle peccarum: ergo ex eo quod dat omnibus media sufficientia ad salutem, non dicetur velle salutem. Respondeo negando consequentiam. Ratio discriminis: quia nec liberū arbitriū est per se ordinatum ad peccatum, nec datur eo fine & intentione, ut eo creature utatur ad malū, sed potius ad bonum. Media vero; quæ Deus cōfert ad salutem consequendam, & per se sunt ordinata ad consecutionē salutis, alioquin nō essent proportionata; & eo fine & intentione dantur, ut ex ijs salus cōsequatur.

28. Ex dictis inferitur, in Deo esse duplē voluntatem circa salutem omnium, alteram vniuersalem, tam prædestinatis, quam reprobis communem; alteram specialem & propriam: quæ subdividitur in voluntatem circa salutem prædestinatorum & voluntatem circa salutem reproborum. Ratio divisionis est, quia sicut media omnibus ad salutem præparata sunt bipartita, alia vniuersalia & communia omnibus, ut in natura lapsa, Christi Redemptio, Sacramen-

torum

torum Initio, Verbi Diuini Prædicatio, exempla Sanctorum, & his similia: in natura integra Adamus caput omnium, cùm ijs adiumentis & auxilijs prædictis, quibus facile potuissent, si voluissent, in eo statu perseuerando originalem iustitiam in omnes posteros transtundere: in Repub. Angelorum primus Angelus à Deo constitutus, cui si reliqui obedientiam præstisset, in accepta gratia, quam ab initio omnes acceperunt, magno cùm ipsorum merito proficere potuissent, ac tandem completa via beati. Alia vero media sunt particularia & propria prædestinatiorum, ac reproborum: ita duplex distinguenda est voluntas in Deo circa salutem omnium, una terminata ad salutem omnium in communi, altera ad salutem propriam singulorum; quæ rursus subdividitur in voluntatem circa salutem prædestinatiorum, & in voluntatem circa salutem reproborum.

29. Porrò hoc est discrimen inter media communia præparata omnibus & media particularia collata singulis: quod illa solum consistant in causis vniuersalibus, quæ defensu applicantis non semper actu adhibentur, ad singulorum salutem operandam, quæ tamen si adhiberentur, ex se sufficientia essent, aut proximè, aut remòd ipsorum salutem operari: hæc verò consistunt in particularibus auxilijs, quæ actu conferuntur singulis, tum prædestinatis, tum reprobis ad propriā salutē consequendam: cum hoc discrimine, quod prædestinatis cōferuntur media efficacia infallibilem connexionem habentia cum fine; reprobis autem tantum sufficientia.

30. Hinc sit, ut Angeli non habuerint causas communes & vniuersales in ordine ad primam gratiam, quia illam omnes acceperūt immediatè à Deo, nulla mediante causa communi præparata omnibus, habuerunt tamen causas vniuersales in ordine ad gratiam conseruandam, & augendam. Hæ autem fuerunt, tum primus Angelus in ea repub. à Deo constitutus caput & Doctor reliquorum in ijs rebus, quæ ad salutem omnium, & singulorum spectabant: tum exempla bonorum angelorum, alias ad perseuerantiam & feruorem excitantium.

31. Ad primum argumentum primæ sententia dictum ab autoritate Augustini, patet ex dictis. Ad secundum, distinguendum est antecedens: impossibile est, Deum aliquid velle voluntate absoluere, & illud non fieri, cōcedo: impossibile est, aliquid velle voluntate conditionata, & illud non fieri, nego. Quod autem possit Deus absq; imperfectione talem voluntatem habere, constat ex dictis. Ex his etiam patet ad confirmationem. Ad exemplum verò de Abrahamo respondeo, disparitatem esse, quia præceptum de immolando Isaac ex natura sua non ordinabatur ad occisionem ipsius Isaac, sicut media collata hominibus super natura ordinantur ad finem supernaturalem. Ac proinde potuit Deus velle præcepsum, absque

eo quod veller mortem Isaac: non potuit autem velle media suapte natura ordinata ad finem, non volendo simul ordinem mediorum ad finem, in talibus medijs essentia liter inclusum.

32. Ad primam rationem dubitandi respondeo, Deum omnibus præparasse sufficientia media ad salutem cōsequendam, vnicuique statui proportionata. Quare etiam si ad aliquos non peruererit notitia Redemptoris, & legis Euangelicæ, poterant tamen illi per extraordinaria auxilia, naturalia quidem quoad substantiam, supernaturalia vero quoad modum, quibus Deus supra ordinarium naturæ cursum subinde præuenit & excitat mentes infidelium, sese ad vbetiora auxilia, usque ad ipsam iustificationem disponere, si voluissent.

33. Ad secundam concedunt Ariminensis loco præcirato, & Vasq. I. p. disp. 96. c. 2. huiusmodi parvulus nullum paratum esse remedium; cum hoc tamen discrimine, quod Vasquez disp. 83. c. 5. adhuc putet, Deum habuisse antecedentem voluntatem circa salutem illorum, eò quod semper Deo placeat salus hominis, etiam si destitutus sit omnibus auxilijs. Contrà verò Gregorius censet, nullam Deum habuisse antecedentem voluntatem circa salutem illorum. Qui, me iudice, cohærentius philosophatur, nam ubi nullus est effectus ad extra, nulla potest esse libera voluntas in Deo: at nullus est in sententia Vasquez talis voluntatis effectus ad extra. Nam si quis esset, esset remedium aliquod his parvulis præparatum: sed tale remedium in ipsis sententia nullum est: ergo. Quod autem non possit Deo non placere salus hominis, etiam omni auxilio destituti, non probat de complacentia libera prosecutionis, sed tantum de complacentia necessaria simplicis affectus, quæ Deus habet etiam circa homines possibilis.

34. Nihilominus dicendum est, neq; his parvulis denegata esse media sufficientia ad salutem, ac proinde voluntate beneplaciti antecedente voluisse Deum illorum salutem. Fundamentum est, quia licet Deus in particulari, & voluntate consequente noluerit illis remedia efficacia ad salutem præparare; voluntate tamen vniuersali & antecedente, non modò illis media ad salutem necessaria non negauit, verum positiuè illis sufficientia media præparauit in causis ipsis vniuersalibus meritorum Christi. & Sacramentorum applicandorum per liberas voluntates hominum. Quod autem de facto illa interdum nulla possint humana industria applicari, non est ex primaria voluntate antecedente Dei, sed ex secundaria consequente, qua noluit ordinarium naturæ cursum, per quem præuidit talia media impedienda, immutare. Quia igitur talia media, in causis vniuersalibus Sacramentorum, & redempcionis Christi præparata, Deus intendit, his parvulis applicanda dependenter à libera voluntate hominum, &

Ariminensis.
Vasquez.

iuxta ordinarium naturæ cursum, verè dicitur Deus illorum salutem velle. Vnde licet sàpè illa quoad applicationem impe-
diantur, vel à libera voluntate hominum, vel ab ordinario cursu naturæ, id tamen sit absq; præiudicio voluntatis antecedentis Dei, qua tantum conditionatè, & non abso-
lute illa voluit.

35. Confirmatur, quia si nulla omnino remedia, ne in causis quidem vniuersalibus Redemptionis, & Sacramentorum fuissent illis præparata, nullo modo dici posset Christum pro illis mortuum fuisse. Consequens est contra Patres affirmantes, Christum mortuum esse pro omnibus. Sequelam probbo, quia non potest Christus dici mortuus pro ihs, quibus nullum est suæ mortis, ac passionis remedium oblatum: nam Christus nō dicitur mortuus, nisi pro ihs, quibus potest esse causa salutis: at quo pacto posset Christus esse causa salutis, quibus nullum reli-
ctum esset remedium salutis & alioqui dici etiam posset mortuus pro malis Angelis.

36. Ad tertiam, dicitur Deus peccatores obsecare, indurare, & in reprobum sensum tradere, non positivè, sed permisiviù, quatenus negando illis auxilia effica-
cia, & non tollendo impedimenta, ex quibus ipsi propria libertate occasionem sumunt, vt obsecantur, obdurentur, & in reprobum sensum tradantur, permitit eos obsecari, obdurari, & in reprobum sensum tradi; interim illis sufficientibus medijs ad salutem non negat.

37. Ad confirmationem concedo, sàpe commemoratum casum contingere, vt inter ultimam excitationem, & mortem ipsam peccatoris aliquod intersit tempus, quo ille omni protus destituatur auxilio, sed tunc ipse sibi imputet, qui in eas angustias se con-
iecit, nolendo internis inspirationibus antecendentibus, quibus subindè fuit à Deo ex-
citatus, obtemperare: quia nec Deus tenu-
tur singulis momentis hominem excitare, ad hoc vt ille verè dicatur in singulis mo-
mentis habere sufficientia media ad salutem; quia potuisset peccator acceptando inspira-
tionem, qua fuit excitatus in uno instanti, medium sibi comparare in alio instanti; neque in singulis momentis semper offer-
tur occasio, peccatorem excitandi. Vnde non continuò & semper, sed interpolati-
m, & per occasionses homo à Deo inter-
tiùs excitatur.

38. Ad quartam neganda est minor. Etenim, et si nemo absque dono perseverantia salutem consequatur, potest tamen illam consequi, quia nemini desunt auxilia, quibus si bene vtratur, dignus fiat alijs, & alijs subsequentibus auxilijs, vñq; ad ipsum finale donum perseverantia. Quod eti ne-
mo de condigno, de congruo tamen vnu-
quisque adulterus potest per ordinaria auxilia,
quibus subindè à Deo prævenitur, & adiuua-
tur sibi promereri: quod indicat Tridentinum less. 6. cap. 13. & docet ipsem

Augustinus de bono Perseuer. capit. 6.
39. Ad authoritatem igitur August. dico, illum loqui non de potestate antecedente, quam vñusquisq; habet ad perseuerandum, sed de potestate consequente, quam soli pre-destinati habent. Nam alioqui ipse met Augustinus docet præcitat loco de bono Perseue. neminem à Deo deserit, nisi ipse prius Deum deserat.

SECTIO II.

*Quid sit Reprobatio & an detur cau-
sa ex parte reprobi?*

40. R Eprobatio duplex est, altera execu-
tiva effectum ponens in ipso repro-
bo; altera intentionalis in mente reproban-
tis existens. Est autem hæc actus ipse Di-
uinæ voluntatis, à regno excludentis, & ad
pœnam peccatorem destinantis ob prævisa
ipius demerita. Differt autem à prædestinatione,
quod reprobatio non dicit absolute
in Deo voluntatem mediorum, sed tantum
finis: cùm enim hæc sint peccata ipsa repro-
bi, nequit Deus velle absolute media reproba-
tionis, sicut absolute vult media electio-
nis. Controversia est, an ex parte reprobi
detur causa reprobationis.

41. PRIMA Sententia aliquorum Thomistarum affirmantium, Deum absoluto suo decreto, ante vñlam præuisam culpam quosdam exclusisse à regno. Proabant primò ex illo ad R. 9. *Antequā boni, aut mali aliquid egissent &c. Iacob dilexi, Esan autem odio habui.* Igitur reprobatio Esau facta est ante ipsius præuisam culpam. Secundò ibidem dicitur Deus sustinuisse *vasa iræ, apta in interitum, ad ostendendas diuitias gloria sua, in vasa misericordia.* Idipsum confirmat tum exemplum de figulo, quod Paulus ibidem afferit, potesta-
tem habente de eadem massa facere vasa in honorem, & in contumeliam: tum de Pharaone, quem dicitur Deus excitasse ad ostendendam in eo virtutem suam. Ex quibus col-
ligitur, primariam voluntatem Dei fuisse ad reprobandum, vt ostenderet virtutem; &
diuitias gloria suæ.

42. Tertiò probatur hæc sententia ra-
tione. Si reprobationis daretur causa ex
parte adultorum, in eorum potestate esset,
reprobari, & non reprobari: ergo in eorum
etiam potestate esset, prædestinari, & non
prædestinari. Consequentia probatur, quia
omnis non reprobatus necessariò est præ-
destinatus; sicut omnis prædestinatus necessariò est non reprobatus: atqui in nullius po-
testate est, prædestinari; ergo in nullius po-
testate erit, reprobari. Ab hac sententia non
discrepat Granadus 1. p. tr. 6. vi Seconde se-
ctione videbimus, cùm de effectibus repro-
bationis disputabimus.

43. SECUNDA Sententia est Scotti in i-
dist. 41. §. potest aliter, & §. contraistud, distin-
guentis duplem reprobationem, nega-

Thomista.

Ad Rom. 9.

Granadus.

Scottus.

Augustin.
iuam, & positivam, seu punitivam: prioris
ocet nullam dari causam ex parte reprobis;
eo quod nulla dari potest causa primae per-
missionis in peccatum; dati vero causam po-
sterioris reprobationis: quia ex Augustino
non prius Deus est utor, quam homo sit pecca-
tor. Vnde haec signa distinguunt in mente Di-
uinam. Primum, in quo negatiua se habuit circa
gloriam reprobatorum. Secundum, in quo
negatiua se habuit circa gloriam congruam.
Tertium, in quo positivae permisit reprobum
in peccatum labi. Quartum, in quo praeuidit
reprobum cum peccato finali. Quintum, in
quo iuste illum a gloria exclusit, & ad poenam
destinavit.

44. TERTIA sententia docet, dari cau-
sam reprobationis in reprobo, tamquam esse
peccatum originale in unoquoque contra-
ctum. Fundamentum huius sententiae con-
stat ex infra dicendis. Presentis Controversiae
decisio pendet ex ijs quæ de Prædestinatione
suprà docimus. Vnde,

45. Certum est primò, neminem fuisse à
gloria efficaciter exclusum, siue haec sit positiua
ad poenam destinatio, siue negatiua à regno
exclusio, donec fuerint eius demerita
præuisa. Probatur primò, nam si Deus ex se
ante illa præuisa demerita efficaciter homi-
nem à gloria exclusisset, contra scripturam
diceretur Deus ex se velle mortem peccato-
ris, in eiusque perditione delectari; non se-
cundus ac dicitur velle gloriam prædestinari, in
eiusque salute delectari. Nec scriptura intel-
ligi potest de sola destinatione ad poenam,
non autem de exclusione à regno. Nam mors
animæ formaliter consistit in ipsa priuatione
vitæ supernaturalis; haec autem in beatitudine
essentialiter consistit. Vnde pueri cum
solo peccato originali decedentes, verè di-
cuntur damnari, & mortem spiritualem in-
currere.

46. Secundò probatur, nam non solum
quoad executionem fit positiva destinatio
ad poenam ex proprijs demeritis, sed etiam ex
ijsdem fit negatiua exclusio à regno, vt con-
stat ex illo Matth. 25. *Discedite à me: en ne-
gatiua exclusio à regno. In ignem eternum.*
En positiva destinatio ad poenam. *Efuriui
enim, & non dedistis mihi māducare.* En utrius-
que reprobationis causa. Igitur etiam quoad
intentionem facta est reprobatio ex prævi-
sione demeritorum. Consequentia probatur,
nam si hoc probabile est de prædestinatione
ad gloriam, longè probabilius erit de præde-
stitutione ad poenam, quæ culpam supponit.
Confirmatur, nam si Deus ex se poenam vo-
luisse, siue positivam sensus, siue negatiua
damni, non posset velle media ad salutem ne-
cessaria affectu saluandi, sed tantum iuste
puniendi, quia eadem voluntate amantur
media, qua amatur finis.

47. Certum est secundò, exclusionem à
gratia efficacem, saltē in Angelis, nullam sup-
ponuisse causam: quia licet sapientia Deus in poenam
præcedentis peccati neget auxilium
efficacem, quo evitaretur subsequens pecca-

tum, tamen ad negandam gratiam efficacem,
qua evitaretur ipsum primum peccatum,
nullam saltem in Angelis supponit causam,
quia ante primum peccatum nullum aliud
supponitur. Nec dici potest negari gratiam
efficacem ob futurum peccatum, quod ex
negatione talis gratiae sequeretur: nam cùm
tale peccatum, saltem per accidens, & tan-
quam ex remouente prohibens sequatur ex
negatione talis gratiae, nequit propter il-
lad talis gratia negari, alias eadem gratia
supponeretur, & non supponeretur negata;
supponeretur negata, quatenus ex eius ne-
gatione sequeretur peccatum; non suppone-
retur negata, quatenus illa negaretur ob
subsequens peccatum. Vnde eadem negatio
gratiae esset causa, & effectus, quamvis per
accidens, respectu subsequentis peccati. Quia
de causa nequit eadem gratia retribui pro-
pter bonum usum ipsius gratiae futurum, quia
eadem supponeretur, & non supponeretur
donata. Dixi saltem in Angelis: nam in ho-
minibus etiam ad primam gratiam negandam
habuit Deus sufficientem causam, ipsum scilicet
peccatum Protoparentis, in quo teste Fulgentio,
omnem sanctam & piam cogita-
tionem amissimus.

48. His adnotatis de solo nomine con-
trouersia superest, an reprobatio dicenda sit
incipere à negatione gratiae efficacis, sicut
prædestination à præparatione congruae voca-
tionis: an potius ab ipsa exclusione à gloria,
& destinatione ad poenam? Nā si cū nonnullis
affirmemus, illam incipere à negatione con-
gruae vocationis: tunc dicendum est, repro-
bationem saltem in Angelis nullam ex parte
reprobi supponere causam, sicut nec præ-
destinationem ex parte prædestinati: eo quod
negationis primæ vocationis congruae, quæ
cum reliquis annexa totam reprobationis
seriem intexit, ex parte reprobi non datur
causa: sicut nec ex parte prædestinati pri-
mæ vocationis congruae, quæ cum reliquis
connexa seriem prædestinationis integrat. Si
vero cum alijs assumeramus, reprobationem in-
cipere ab ipsa exclusione à gloria, & destina-
tione ad poenam: tunc pronunciandum erit,
reprobationis quidem dari causam ex par-
te reprobi, quæ sunt ipsa demerita finalia
in adultis præuisa, & peccatum originale
in parvulis contractum, & non deletum.
Prædestinationis vero nullam dari causam
ex parte prædestinati. Ratio discriminis est,
quia reprobatio incipit ab efficaci exclusione
à gloria, & destinatione ad poenam, quæ de-
merita supponit ex parte reprobi: Prædesti-
nationis vero non incipit ab efficacie electione
ad gloriam, quæ destinationis ad poenam cor-
respondet, & causam supponit, nempe pro-
pria merita ex parte prædestinati, sed à pri-
ma vocatione ad gratiam efficacem, cuius
vocationis nulla supponitur ex parte præde-
stinationis causa, ideo prædestinationis nulla da-
tur ex parte prædestinati causa.

49. Ceterum maior ratio, cur prædesti-
nationis incipiat à prima vocatione congrua,

nō autem reprobatio à negatione eiusdem ea est, quia gratia congrua datur à Deo intentione consequendæ beatitudinis: contrà verò negatio illius non datur intentione incurendi pœnam: atque adeò illa connexa cum fine integrat eandem se-
tiem prædestinationis: hæc verò, quia cum fine non connectitur, neque per se, ed quod illa per se ad talem finem non ordinatur, nisi tantum per accidens; neque ex intentione Dei, quia Deus non excludit à gratia efficaci, ut excludat à gloria; sicut eligit ad gratiam efficacem, ut eligat ad gloriam, sed ob alios fines, idè non videatur per se ipsam reprobationis seriem ingredi. Atque hoc modo sumpta reprobatio, & prædestinatio non adæquate sibi opponuntur.

50. Ad primum argumentum primæ sententiae, vel illud intelligitur de reprobatione à gratia efficaci, vel de virtuali reprobatione à gloria, inclusa in ipsa formalis reprobatione à gratia efficaci; vel etiam de ipsa reprobatione formalis à gloria post præuisa demerita. Et tunc verba illa, *antequam aliquid boni aut mali egissent*, explicanda sunt, non in ordine ad Diuinam præscientiam, sed in ordine ad temporalem executionem. Reliqua verò intelligenda sunt, non de voluntate antecedente, sed consequente, & permisiva, quā negando Deus gratiam efficacem, dicitur obdurare & obsecrare.

51. Ad rationem autem respondeo, si reprobatio incipit ab exclusione à gratiâ, negandum esse antecedens: est enim eadem ratio, quæ de prædestinatione, nam sicut in nostra potestate non est, congrua vocatione præueniri, ita in nostra potestate non erit, à congrua vocatione excludi; & consequenter, sicut in nostra potestate non est, prædestinari; ita in nostra potestate non est, reprobari, ut reprobari dicit exclusionem à vocatione congrua. Si verò reprobatio incipit ab exclusione à gloria, tunc concedendum esse antecedens, & negandam cōsequentiā: sic enim reprobatio incipit à formalī exclusione à regno, quæ decernitur dependenter à futuris nostris demeritis; prædestinatio verò à prima vocatione congrua, quæ independenter à nostris meritis decernitur. Et quia, ob assignatam rationem, reprobatio incipit à formalī exclusione à gloria, prædestinatio verò ab ipsa elektione ad gratiam, simpliciter dicendum est, in nostra potestate esse reprobari, & non reprobari; non autem prædestinari, & non prædestinari.

52. Ad probationem verò consequentię, distinguenda est maior: omnis non reprobatus à gratia efficaci est prædestinatus ad gratiam efficacem, concedo; ed quod nequit Deus esse suspensus in suo actu; omnis non reprobatus à gloria formaliter, eo ipso est eleitus ad gloriam formaliter, nego; quia potest esse, ut nec sit reprobatus à gloria formaliter, nec eleitus ad gloriam formaliter;

sed vel reprobatus à gloria tantum virtualiter, vel electus ad gloriam tantum virtualiter, per ipsam formalem exclusionem, vel electionem ad gratiam efficacem. Vnde potest non reprobatus à gloria formaliter, reprobari à gloria formaliter, propter ipsius præuisa demerita; sicut non prædestinatus ad gloriam formaliter, prædestinati potest ad gloriam formaliter, propter ipsius præuisa merita.

53. Dices. Reprobatus à gratia efficaci necessariò est reprobandus à gloria formaliter; sed in nostra potestate non est reprobato à gratia; ergo nec à gloria formaliter. Respondeo negando maiorem: nam reprobatio à gratia efficaci non infert ex se formalē reprobationem à gloria, sed tantum vi libertatis creatu: nam etiam negata gratia efficaci posset creatura vi gratiæ sufficientis saluari, atque adeò ad gloriam eligi. Quod autem infallibile sit, hominem exclusum à gratia efficaci, excludendum etiam esse à gloria, non proueni formaliter, & per se ex vi negationis gratiæ efficacis, sed ex vi præscientiæ Diuinæ, quæ libertatem à creaturis non tollit, sed supponit.

SECTIO III.

Quinam sint effectus Reprobationis?

54. **V**T aliquid sit effectus reprobationis duo requirit, & quod sit effectus Dei reprobantis, ac destinantis peccatum ad pœnam æternam, & quod aliquo modo influat in supplicium ipsum æternum. Cum enim reprobatio sit actus Dei, quo reprobum destinat ad supplicium æternum, non secus ac prædestinatio est actus, quo prædestinatum destinat ad gloriam æternam; sicut ad effectum prædestinationis requiritur, ut sit effectus Dei, & ut aliquo modo conseruat ad consecrationem gratiæ; ita ad effectum reprobationis necessarium est, ut sit effectus Dei, & ut aliquo modo conducat ad ipsam pœnam inflictionem. Quo sit, ut peccata reprobatum nequeant esse effectus reprobationis, cum nequeant peccata esse effectus Dei. De reliquis verò est eadem ferè difficultas, quæ de effectibus prædestinationis, vnde eodem modo examinandi sunt.

55. PRIMA ergo sententia affirmat non solum ipsam æternæ pœnæ destinacionem, sed etiam omnia mala pœna in hac vita inflicta, permissionem quoque peccati; nec non dona omnia tam naturalia, quam supernaturalia reprobo collata, esse effectus Diuinæ reprobationis. Est Granadi i. p. toto tractatu 6. Fundamentum ipsius est, quia hæc omnia in reprobis habent duas illas conditiones, ad effectum reprobationis requisitas. Nam & sunt effectus actus Diuini reprobantis, & aliquo modo influunt

Granadus.

ostulant in æternam damnationem reprobo-
rum.

56. Probat primum: nam ut hæc omnia
sint effectus Diuini actus reprobantis, nō est
necessæ, vt primæ fine sint à Deo intenta
proper damnationem ipsorum reprobatorū,
sed tum ad ostendendam iustitiam suam erga
reprobos, tum ad ostendendam misericordiam
erga electos: atqui potuit Deus hæc
omnia conferre reprobis ad ostendendam tū
iustitiam suam erga reprobos, tum miseri-
cordiam erga electos. Minor probatur, quia
posita scientia conditionata, qua præuidit
Angeli & homines finaliter peccaturos,
adhuc potuit illos velle condere, eisque sua
dona rā naturalia, quām supernaturalia cō-
municare, vt in illis ostenderet iustitiam, &
misericordiam suam. Nam hic finis honestus
est, & Deo maximè conueniens.

57. Probat secundum, nempe quod om-
nia, quæ sunt in reprobo, aliquo modo in
ipsius damnationē influantur. Nam primo hoc
apertè testantur Chrysost. Hom. 15. ad Ro-
ma. c. 8. & Aug. lib. Soliloquiorum c. 28. nam
sicut prædestinatis omnia cooperantur in
bonum, ita & reprobis omnia cooperantur
in malum. Probat secundò, quia sicut creatio
est necessaria in prædestinatis, vt circa illos
exerceatur Diuina misericordia; ita necessari-
a est in reprobis, vt circa illos exerceatur
Diuina iustitia. Tertiò, quia eximia naturæ
pulchritudo, aliorumque bonorum affluen-
tia sèpè reprobis est occasio ruinæ, & mortis
æternæ. Quartò, specialiter damnati in infer-
no dolebunt, quod tot, ac tantis naturæ, &
gratia donis fuerint abusi.

58. SECUND A sententia docet, effusus
reprobationis esse exclusionē à gloria, &
permissionem peccatorum, vel personalium, vi
in adultis; vel originalis vt in parvulis: est
aliquorum Thomistarum, quos tacito no-
mine cit. Vasq. I. p. disp. 95. c. 1. Fundamentum
eorum est, quia idem est ordo reprobationis,
& prædestinationis: sed prædestinationis ef-
fusus, sunt ele. io ad gloriam, & gratiam:
ergo reprobationis oppositi effectus, erunt
exclusio à gloria, & à gratia.

59. Tertia sententia duplē distinguit
reprobationē; alteram positivam; negatiuā
alteram. Prima est positiva exclusio à gloria,
& destinatio ad pœnam æternam. Secunda
est negativa exclusio à gloria, & à gratia.
Prioris reprobationis effectum ait, esse ipsam
executionem destinationis ad pœnam æternam:
posterioris vero docet esse ipsam per-
missionem peccati. Est Scotti in 1. dist. 41. q.
vnica §. potest aliter dici. Quem sequitur Sua-
rez lib. 5. de reprobatione c. 7. Fundamentum
prioris assertionis est, quia destinatio ad pœ-
nam non est de se bona, nisi vt iusta; non est
autem iusta, nisi præsupponat culpam: igitur
antequam Deus excludat positivè aliquem à
gloria, & destinat ad pœnam, præcedere debet
finale peccatum ipsius. Igitur sola execu-
tio destinationis ad pœnam æternam, est effec-
tus positivus reprobationis. Hęc ultima con-

sequentia constat, quia effectus debet suppo-
nere causam, à qua proficiuntur; atqui sola
destinatio ad pœnam, & positiva exclusio à
gloria, supponit in Deo actum positivè re-
probantem; nam permisso peccati antecedit,
non subsequitur actum ipsum positivè re-
probantem: cum ex præuisione finalis pec-
cati, & à fortiori ex præuisione permissionis
peccati, Deus positivè excludat à gloria, &
destinet ad pœnam.

60. Fundamentum posterioris assertio-
nis est, quia sicut Deus ex se negatiuè exclu-
dit à gloria ante vlla præuisa demerita; ita
quidquid ex vita actus negatiuè reproba-
tis sequitur, est effectus ipsius, eo modo quo
dici potest effectus negationis. Pro præsen-
tis controversia solutione,

61. Dicendum est, nullum dari effectum
reprobationis, præter ipsam executionem
æternæ pœnae. Fundamentum est, quoniam
vt aliquid sit effectus reprobationis, debet
procedere à voluntate excludendi ipsum
reprobum à gloria: sed in Deo nulla est vo-
luntas excludendi aliquem à gloria, nisi post
ipius finalia peccata præuisa: igitur nullus
datur effectus reprobationis, præter ipsam
executionem æternæ pœnae. Consequens
pater, nam sola hæc supponit in Deo volu-
tatem excludendi reprobum à gloria: reli-
qua enim antecedunt voluntatem excludendi à gloria, vnde non possunt esse effec-
tus reprobationis, quia hic debet suppone-
re voluntatem reprobandi, tanquam causam,
ex qua immediate proficiuntur. Minor con-
stat ex supradisputatis, vbi probauimus,
Deum neminem à gloria reprobare, nisi post
præuisa ipsius demerita. Maior vero proba-
tur, quoniam, vt aliquid sit effectus præde-
stitutionis, debet procedere ex voluntate
intendente gloriam: ergo vt aliquid sit effec-
tus reprobationis, debet procedere ex vo-
luntate intendente exclusionem à gloria,
cum par sit virtusque ratio.

62. Ex dictis deducitur primò. Nullum
bonum naturale, vel supernaturale esse in
reprobo effectum reprobationis. Ratio,
quia nullum bonum naturale, vel supernatu-
rale datur reprobo ex intentione excludendi
illum à gloria, vel destinandi ad pœ-
nam.

63. Deducitur 2. Nullam permissionem
peccati esse effectum reprobationis. Funda-
mentum est, quia omnis permisso peccati ante-
cedit peccatum: sed Deus nullam habet volun-
tatem excludendi aliquem à gloria, vel desti-
nandi ad pœnam ante præuismum ipsius finale
peccatum: igitur nullius peccati, ne finalis
quidem permisso potest esse reprobationis
effectus. Nam ad hoc, vt permisso peccati
sit effectus reprobationis, procedere debet
ex intentione aliqua excludendi à gloria vel
destinandi ad pœnam: sed nulla in Deo
afflignari potest intentio excludendi à gloria,
vel destinandi ad pœnam ante præuismum fi-
nale peccatum: igitur nulla permisso pec-
cati potest esse reprobationis effectus; cùm
omnis

Chrysost.
Augustin.

Thomist.
Vasquez.

Scotus.
Suarez.

omnis permisso peccati antecedat finale peccatum, post quod, & non ante, assignatur in Deo intentio excludendi à gloria, & destinandi ad pœnam.

64. Deducitur 3. Neque permissionem peccati originalis, cum quo ex hac vita decidunt parvuli, esse effectum eorum reprobationis. Fundamentum est, quia neque illos Deus à gloria excludit, vel ad pœnam destinat, nisi post præsumum ipsorum originale peccatum finale, unde falsum existimo, quod Vasquez docet, permissionem peccati originalis in parvulis, quibus nullâ humanâ industria applicari potest remedium salutis, esse effectum eorum reprobationis; eò quod existimet, hos parvulos fuisse à gloria exclusos ante præsumum originale peccatum in ipsis contra summum, per solam præsumptionem eiusdem originalis peccati in capite. Alioqui non potuisse Deus eis gloriam velle, quod et si ipse coherenter concedat, ego tamen falsum patto; alias voluntas saluandi in Deo non se extenderet ad omnes.

65. Deducitur quartò, sicut non est in libera potestate hominis prædestinari, vel non prædestinari, si prædestinari includat electionem ad primam gratiam, secus si tantum dicat electionem ad gloriam: ita non esse in potestate eiusdem reprobari, vel non reprobari, si reprobari accipiatur pro exclusione à prima gratia cōgrua, secus si sumatur pro exclusione à gloria, & destinatione ad pœnam æternam. Primum constat, quia sumptu prædestinari pro electione ad primam gratiam, non est in potestate nostra, ad illam eligi, sicut neque ab illa reprobari. Quia sicut non est in nostra libertate, ea gratia præueniri, quæ præuisa est in nobis habitura effectum: ita neque in nostra libertate erit, ea gratia præueniri, quæ præuisa est non habitura effectum in nobis.

66. D I C E S. Licet in nostra potestate non sit, ea gratia præueniri, quæ præuisa est habitura effectum in nobis: tamen in nostra potestate est efficere, ut Deus eam gratiam, quam præuidit habituram effectum in nobis, præuiderit non habituram effectum in nobis; & è contra. Igitur in nostra potestate est, prædestinari, ac reprobari. Respondeo negando consequentiam, nam prædestinari, & reprobari significant actum Dei, nobis congruam gratiam præparatis, vel ab ea excludentis, non autem ipsam liberam cooperationem nostram.

67. Secundum verò probatur, quia prædestinatio, & reprobatio, prout dicunt electionem, vel exclusionem à gloria, supponunt in nobis liberam potestatem consequendi, vel amittendi gloriam per nostra libera

merita, aut demerita. Cæterum, quia secundum vistitum modum sentiendi, & loquendi Scholasticorum prædestinari sumitur, non solum pro electione ad gloriam, sed etiam ad gratiam, reprobari verò pro exclusione tantum à gloria, & destinatione ad pœnam æternam, absoluē dicendum est, in potestate hominis non esse, prædestinari, vel non prædestinari; esse tamen in potestate hominis, reprobari, vel non reprobari, vt constat ex supra disputatis.

68. Ad fundamentum primæ sententiæ negandum est, dona naturalia, ac supernaturalia, permissionemque peccati in reprobis habere omnes conditiones ad effectum reprobationis requisitas: non enim conferuntur à Deo intentione excludendi à gloria, & destinandi ad pœnam æternam, quæ est conditio requisita ad effectum reprobationis. Quemadmodum intentio hæc ipsa conferendi prædestinato ad eligendum illum ad gloriam, est conditio requisita ad effectum prædestinationis. Allata autem testimonia ex Chrysostomo, & Augustino non sunt ad rem: nam possunt omnia dona collata reprobis cooperari illis ad malum. Etiam si non sint effectus reprobationis, quatenus sunt illis occasio peccandi; peccata verò sunt proxima ratio mouendi Deum ad eos reprobando, & à gloria excludendos. Ex his patet ad reliquias probationes.

69. Ad fundamentum secundæ, neganda est maior. Non enim idem est ordo prædestinationis, & reprobationis, cùm Deus ad gratiam prædestinet intentione beandi; à gratia verò efficaci non reprobet intentione damnandi.

70. Ad fundamentum tertiarum, quoad positivam exclusionem à gloria conuenit cum nostra sententia: quoad negativam verò refutata manet ex dictis.

71. Ultimò adnotandum est, totam hanc doctrinam de prædestinatione, & reprobatione applicari posse Angelis. Nam etiam boni Angeli electi sunt ad gloriam, dependenter ab ipsorum meritis præuisis: sicut & mali destinati sunt ad pœnam, dependenter ab ipsorum præuisis demeritis. Præterea electi sunt ad gratiam, independenter ab eorum meritis. Verum hoc habent Angelii, quod non habent homines, quod illi omnes admissi sunt ad primam gratiam congruam, licet non omnes electi sint ad congruam finalem, nisi soli prædestinati. Homines verò, nead primam quidem gratiam congruam admissi sunt omnes, cùm multi ex hac vita decedant, etiam adulia ætate cum peccato originali.

Chrysost.
Augustini